

State Conduct of Examinations Bill, 1982, be further extended upto the last day of the current sittings."

MR. SPEAKER.--The question is.

'That the time appointed for the presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Karnataka State Conduct of examinations Bill, 1982, be further extended upto the last day of the current sittings.'

The motion was adopted

FINANCIAL BUSINESS

Discussion and Voting of Demand for Grants for 82-83

Demand Nos. 6, 21 and 60

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ)--ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಈ ಸಾರಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ೨೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾವು ೬೫ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ೫೫ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನ್ನು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ೮೨.೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಒಟ್ಟು ೧.೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿದರೆ ೨.೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ರೇಟ್ ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ೫೫.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು. ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ೧೬.೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಟನ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೮೨ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಕಂಪನಿಯವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತು ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ, ಮತ್ತೊಂದು ದಲ್‌ಮಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಯವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಇವರು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ

ಒಂದು ರೀತಿಯ ದಾಸ್ತಖ್ತಾಪತ್ರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಮರವನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮರವನ್ನು ೨೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೮.೯೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿ? ಮತ್ತು ೨೫ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. Against a provision of Rs. 9.32 crores.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ. ಇಲ್ಲಿ ೧೮ ಕೋಟಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ, ೨೮ ಕೋಟಿ ಲಾಟಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಸ್ತು ವಿಷಯ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ, ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ತಂಜಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ದಿಫೋಗಳಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನುಳಿದ ಎರಡು ಭಾಗದ ಹಣ ಬಾಕಿ ಉಳಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎನಕ ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. It is a continuous process. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಸೂಲಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಡಿಟ್ ಆಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬಾಕಿ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ subsequently ಅದು ವಸೂಲಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆಡಿಟ್ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ೧೯.೭೬-೭೭, ೭೭-೭೮, ೭೮-೭೯, ೭೯-೮೦ ಮತ್ತು ೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಣ ೧೮.೯೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡ.—ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದು ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವಾಗ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ as on today ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್.—ಲೂಟಿ ಅಲ್ಲ, ವಸೂಲಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ? ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

“It was however, seen that advances amounting to Rs. 2,09,16,317 made to contractors/disbursers upto the end of 1980-81 were pending recovery/adjustment to end of June 1981. A year-wise analysis thereof is given below :—

(in rupees)

1941-42 to 1950-51	...	21,289.45
1951-52 to 1960-61	...	44,528.54
1961-62 to 1970-71	...	4,84,415.11
1971-72 to 1974-75	...	6,56,447.16
1975-76	...	3,38,968.76
1976-77	...	2,93,140.16
1977-78	...	6,75,391.54
1978-79	...	32,09,361.46
1979-80	...	61,92,544.23
1980-81	...	90,60,231.01

Due to efflux of time, recovery of these could become difficult.”

೧೯೪೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ರೆಕವರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ವಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೧೯೪೧-೪೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜಪಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತವರೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮರಮೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವೇಸ್ಟ್ ಆಯಿತು. ಈ ತರಹ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ದಿನಾಂಕ ೨೦-೩-೧೯೮೨ರ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರೆಂಬವರು ಒಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ “12 million tonnes of fuel wood logs are being wasted.” “If it is converted into electricity, it will be equal to 6 times the installed capacity of Bhakra Nangal Dam.” ಈ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ೧೦೨೦ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೨೨ ಕೋಟಿ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಮತ್ತು ೯ ಕೋಟಿ ರೈತರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದೂ ಮರ ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ೧೬೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಂಶಯವಾಗಿ ಐದು ಕೋಟಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Please conclude.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್.—ಆಯ್ತು, ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಾ ? ಯಾರು ಯಾರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿಯೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೬೨,೬೯೯ ಮಂದಿ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಲಾ ೧೦ ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ಸಾವಿರ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಎರಡು ಸಾವಿರ. ಆದರೆ ಆರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇವತ್ತು ಕೂಡ ೩೨,೧೪೨ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೧೯೮೦-೮೧ರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂದಾಜಿಗೂ, ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ಅಂದಾಜಿಗೂ ಅಜಗಜಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ಹಿಂದಳಾದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ೧೨ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೬.೪೩ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

“Out of the total assistance of Rs. 241.11 lakhs drawn during 1979-80 and 1980-81 for the rehabilitation of 14,937 released bonded labourers Rs. 30.3 lakhs were unutilised for 5 projects. Out of the Rs. 14.27 lakhs drawn by the 5 Block Development Officers during 1978-79 and 1979-80 Rs. 2.6 lakhs were refunded.”

ಹೀಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೩೨ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ಜನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೨ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಾಮಂ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಗಣಿ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಗಣಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು, ವನಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಅದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡತನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ದೃಢ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಮನೋಭಾವ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಎರಡರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನೋಭಾವ. ಅವರು ನೇರವಾದ ನುಡಿಗೆ ಹೆಸರಾದವರು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾದ ಮಾತಿಗೆ ಹೆಸರಾದವರು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರಿಂದ ನಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ

ವನಸಂಪತ್ತು ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮಗ್ರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಉಂಟು ಏಕೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿನ್ನದ ನಾಡು, ಗಂಧದ ಬೀಡು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಲ್ಲ-ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ವಿಚಿತವಾದ ಮನೋಭಾವನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಾಡಿನ ಸರಾಸರಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೨೩, ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು ೨೦. ಇನ್ನೂ ನಾವು ೩ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ವಿಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಶೇಕಡ ೮೦.೫೭ ರಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅದು ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅದು ೫೯.೭೮ ರಷ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮೊರನೆಯದು ಮೈಸೂರು ಹೊಣೆಸಾರಿನ ಭಾಗ ಅದು ೩೪.೫೨ ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗು, ಅದು ಶೇಕಡ ೩೦.೦೯ ರಷ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಡಗು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಸಹ ಶೇಕಡ ೩೦ರಷ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಡು ಬೋಳಾಗಿದೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಲ್ತ್ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಷೇದಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಶೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳಸಬೇಕು, ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರಸ್ಟ್ರಿ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರಸ್ಟ್ರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ಸಿಗಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದೆವೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಸಿಗಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ, ೩೦೦ ಮರಿ ಕೊಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೩೦೦೦ ಮರಿ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು. ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ. ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ಚಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇಂತಿಷ್ಟು ಸಿಗಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಆಗ ರೈತ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಂದು ಸಿಗಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾನೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ, ಮಳೆಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೊರಗಡೆ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ, ಬೋರ್ಗರೆಯತಕ್ಕ ಮಳೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಮಳೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇಕಲಾಜಿಕಲ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್, ವಾತಾವರಣ ಸಮತೋಲನ ಕೆಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಮಳೆಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮಧಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂಥ ದಿನ ಬಹಳ ದೂರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಕ್ಷಾಮಧಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚುಗ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿದ್ದೆ, ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅತ್ತ ಕಡೆ ಕೇರಳ ಇದೆ, ಇತ್ತ ಕಡೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ದಟ್ಟ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಅತ್ತ ಕಡೆಬೋಳಾಗುತ್ತಾ ಕೇರಳ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಕೂಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನದಿ ಉಂಟು. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇರಳದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿಯತಕ್ಕವರು ಮೈಗಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನದಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮರಗಳ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಮೈಲಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನದಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅದು ಕೇರಳದ ಬಾರ್ಡರ್‌ಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದು ಅವರ ಸ್ವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ

ಯಾವುದೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯತತ್ತ್ವ ಧೈರ್ಯ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾರರು ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮೈಗಿಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿ. ಕಾನೂನು ತೊಡಕನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಂಡಲ್ಲೇ ಗುಂಡು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇಂತಹ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾರರನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದೇ ಶಿವಾಯಿ ಬೇರೆ ದುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸದನದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ನೋಡದೇಹೋದರೆ ತಲ್ಲಿಚೇರಿಗೆ ಬನ್ನಿ.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ತಲ್ಲಿಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರದಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿರಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿವೃತ್ತ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾರ್ಡರ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರಿಗೆ ೧೦-೧೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾರ್ಡರ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾಕಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸೆಲೆನ್ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೇ ದೂರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಮನಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ರೋಡ್, ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕೋಟೆ, ಹುಣಸೂರು ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡಗಾಡಿನ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಉಂಟು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೆರವು ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೈನರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮಾರಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜೇನುಕುರುಬರು ಎಂದು ವರ್ಗವಿದೆ. ಅವರ ಕಸುಬು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೇನನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಆದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೇನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೇನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಮರವನ್ನು ಮಾರಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ವಿರೋಧಿ ಮಿತ್ರಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಂದೇಸಾರಿ ೭೦೦-೮೦೦ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೭ ಕೋಟಿ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಸೂಲಿನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ನಷ್ಟ ಬಂತು? ಅವರು ಯಾವುದೋ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಇಷ್ಟು ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಳಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಡವರು, ಹಿಂದುಳಿದವರು, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು 31-00 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಗರಾಡುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ 200, 300 ಎಕರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳೆತನದಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ. ಈ ರೀತಿ 31-00 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಬಡವರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಾಪಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲಾಪಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ 'ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ನಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ' ಮರ ನೆಡಿಸಿ, ಮಳೆ ತಗಲಿಸಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೊಡನೆ ನೀವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವನಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ದಾರರನ್ನು ಓಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಂಪಜಪತಿ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಳು ಇದ್ದುವು. ತಾಮ್ರದ ಗಣಿ ಇದೆ, ತಾಮ್ರದ ಗಣಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ತಾಮ್ರ ಗಣಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ನೋರಾರು ಆದಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದ ತಾಮ್ರದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಾದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಮ್ರದ ಗಣಿ ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ತಾಮ್ರದ ಗಣಿ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಗಣಿಗಳ ಆದಿರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾಮ್ರ ಮಾಡಿ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲೇ ತಾಮ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಲಾಭಾದಾಯಕವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೂಡ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಣಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಗಣಿ ಇದ್ದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಹಳ್ಳಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿನ್ನೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹುಲಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಎಂದು. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನೂ ಆಸಕ್ತಿ ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಡು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜನರು ಉಣ್ಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಸೌದೆ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ೧೦ ಕೆ. ಜಿ.ಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ದಿವಸವೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ೧೦ ಕೆ. ಜಿ. ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆದುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಅದು ಯಾವ ಪುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಅದರ ಬೆಲೆ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ದಾಗಬಹುದು, ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇದೆ? ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಂದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಲುವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೂಡಲೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉರಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಹತ್ತಿ-ಜೋಳದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಬಂದು ೧೨ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿ ನೇರಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ೨ ಕೆಲಸಗಾರರು ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ದಿನಗೂಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು? ಆದರೆ ಬಂದು ದಿವಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಅದರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋನಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇ. ಎಸ್. ಐ. ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಇಲ್ಲ, ಏನು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರಿಂದಲೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು. ಅಂಥವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಕಾಯಿದೆ ೧೯೮೨ ಅದರೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸುಮಾರು ೨೬ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ? ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಡಗಿ

ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಯಾರು ಬಡಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ? ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸುಮಾರು ೧೨-೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತಿ ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರಿಗೆ ನೀವು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಬಹಳ ಜನ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹತ್ತಿ ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್, ದಾವಣಗೆರೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನೇನಾದರೂ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗದಗ್ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಹತ್ತಿ ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ದರಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಯೂ ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ತಪ್ಪೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಜಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಹೆಚ್.ಎ.ಎಲ್. ಬಿ.ಇ.ಎಲ್. ದಾವಣಗೆರೆ ಕಾಟನ್ ಮಿಲ್, ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೊರತೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೋಗಿ ಲೇಬರ್ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತಿಗೇ ಬೆಲೆ ಕೊಡದಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾತಿಗೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸುವವರು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ೧೯೪೦-೪೨ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಧಿಗೆ ೩೧-೧೨-೧೯೪೦ರವರೆಗೆ ೬೬,೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ೪ ಪೈಸಗಳು ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೬೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೬೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಡಗಿಸಿ ಬಡ್ಡಿತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಲಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ಸುಮ್ಮನೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ? ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ೨೮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೮ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಕೈಮಗ್ಗ ಮಂತ್ರಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇ ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜೀತದಾಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ೩೨,೫೪೦ ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೭೬೬ರಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವ ಏನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ? ಜೀತ ವಿಮುಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಜೀತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ?

ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನ ವಸತಿಗಾಗಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೇತ ಬಿಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ 3೨,೫೦೦ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲಿ ಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿದೆ ? ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸೇಫ್ಟಿ ಪ್ರಾಸ್ಟ್ರುಕ್ಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತರಿಸಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ಹಂಚಬೇಕೆ ? ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಅಪಘಾತವಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇ.ಎಸ್.ಐ. ನವರು ಆದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರೇ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಇ.ಎಸ್.ಐ.ನವರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಕೈಕಾಲ ಮುಂಬಡುಕೊಳ್ಳಲಿ ನರ್ವಗೇನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಲೀಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಪಘಾತವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರೇ ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರೇ ಭರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಪಘಾತಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎಂಥಂಥ ಅಪಘಾತಗಳು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಅಪಘಾತ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಅಪಘಾತ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಅಡಳಿತವರ್ಗದವರು ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇ.ಎಸ್.ಐ.ನವರೇ ಎಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಸೂತಿ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೆರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ? ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಾದರೂ ಅದೇ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ ಕಕ್ಕಿರಾಯ.—ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಾವೇ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಜಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒತ್ತಡ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡದಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಹೌದು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿದು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಯಾರೋರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಶಿಶುಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆರೇಳು ವರ್ಷದ ಮಗು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಡ್ಡಬೇಕು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗುವನ್ನು ಅಡ್ಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಣ್ಣ ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆಯೇ? ವಿನತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿದ್ದೀರಾ ? ಹಿಂದೆ ಏನಿತ್ತೋ ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಗ್ಗು ನಿಗ್ಗು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ.

೧೨-೩೦. ಪಿ.ಎಂ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರೇ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಇಲಾಖೆ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರತತ್ತ್ವಂಥವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಲೇವೆಲ್ ಗೆ ಇವರನ್ನು ತಂದು ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಮಾಲೀಕರೇ ಆಗಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಗಲಿ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಲಾಕೌಟಿಕ್ ಕಡೆಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಮೊದಲೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರೋ ಲಿಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಿರಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆದಿದೆ. ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ತಾವು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಸೀನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರ್ ಆದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಯಾರು ಜೂನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಿದರೆ ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನವಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವನು ನವಗಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರು ಸೀನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಿ, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವದೇ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಓವರ್‌ಟೈಂ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ತಾವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ಹೋಟೆಲ್ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ, ಎಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಓವರ್ ಟೈಮ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಹೋಟೆಲ್ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೋಟೆಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರದ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕರೆಸಿ ಅವನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಮ್ಮ ದ್ವಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಒಪರಾಟ್ಕೆಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಒಪರಾಟ್ಕೆಂ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಒಪರಾಟ್ಕೆಂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ತಹಬಂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿ ಪರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ನಾವು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೈಸೂರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಇದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಎಂ.ಇ.ಐ.ಎಲ್. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ,

“English is the official language made use of in all the correspondence at the factory and such it is not incumbent on us that we should issue notice in Kannada”

ಈ ಮಾಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇನ್ನೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಇನ್ನು ಪರಮಲೂಂ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠವೇತನ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಟೀನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ಇದೆ. ತಾವು ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಬೆಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಪ್ರಕಾರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಜಕ್ಕನೂರ — ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ದುಡಿಯತಕ್ಕ ದುಡಿಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದರೆ ತಾನೇ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತ ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮೊರವಣಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒರುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊದಲು ಪೋಲೀಸರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ, ಲಾಲಿ ಚಾರ್ಜ್, ಫೈರಿಂಗ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಲಾಟೆ ಬಂದರೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕಮಿಷನರ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಪೋಲೀಸ್ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು.

ಈಗ ಮೂಲೀಕರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮೀಷನರ್ ಹತ್ತಿರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ, ಕೆಲಸಗಾರರು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇತನವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇರೂತಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮರ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ತಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅಡಳಿತ ಮಾಡಲಿಯವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಾಗ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಒಳವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನೆನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯು ಈಗ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨-೨೦ಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

(ಸಭೆಯು ೧ ಗಂಟೆ ೪೩ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಎದ್ದು, ಇದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆ ೩೦ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು).

(ಸಭೆಯು ೨-೪೫ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

FINANCIAL BUSINESS (Continued)

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಶೇಕಡ ೨೦ ರಷ್ಟು. ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ National strength 39% ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಭಾಗವನ್ನೂ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಖಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದು 'ಸರಿಯಲ್ಲ'ವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಔಲ್ಟ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಷ್ಟು ಇದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೂರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ಕುರುಚಲು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಇನ್ನು ೨೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಕಡೆಮೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಜಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೬೦ ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ತೊಂಬತ್ತರಡು ಲಕ್ಷ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಲಕ್ಷ ದಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ೮೫ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸುಮಾರು ಈ ವರ್ಷ ೫-೬ ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಗವಾನ್, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮರಗಳ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಸಿಗಳೇ ಮೇಲೆ

ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಇಳುವಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಮಿಲಿಯನ್ ಕ್ಯುಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ೭ ಲಕ್ಷ ಮಿಲಿಯನ್ ಕ್ಯುಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒದಗಿಸುವುದು ೧.೭೫ ಕ್ಯುಬಿಕ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೊಂದು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ೭೯೯೭ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೫೦೦ ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸೌದೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸೌದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸೌದೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಆರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಶೇಕಡ ೨೦ ರಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ೫೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸೌದೆಯ ಅಭಾವವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೌದೆಯ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ೧೦-೧೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಪೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ೨೫ ಕೆಜಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು? ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಸೌದೆ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀಲಗಿರಿ ಮರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರೇಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕಾರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿಬಿಡಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಾಲಂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಅದಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. What ought not to have been done, when done, must be excused. ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮಗೆ ಟೆಲಿನ್ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬರಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕೊಡಬಾರದು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ರೇಟ್‌ಗಿಂತ ೧ ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಮಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಟನ್ ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೨ ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಮಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗಂಧದಮರದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರದ ಅರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರ ಇದೆಯೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಗಂಧದ ಮರಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ರಿಸರ್ಚ್‌ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಗುವಾನಿ ಮಂ ಹದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ೬೦-೭೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೂಲಕ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹದಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದೇರೀತಿ ನಂದಿ ಮರ ಕೂಡ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂತೋಷದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್‌ಮಿಲ್ಸ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರ 21 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಜು ಕಡಿದು ಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ ಹಾಗೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೧೦೦-೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಗರ್ ಫಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಲು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಪುಗರ್ ಫಾಕ್ಟರಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಪುಗರ್‌ಕೇನ್ ವೇಸ್ಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಾಗದ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬಂಜು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಮೇದರಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿನದಲಿತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 21 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಏನು ನೀವು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂಜು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸೇಲ್ವೆಟ್ಟಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು 31 ರಿಂದ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಏರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಟೀಕ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮ್ಯಾಚ್‌ವುಡ್ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ೧.2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 21 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸಾಗುವಾನಿ ನಂದಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ನನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ 1 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಹಾಕಿರುವ ಸಸಿಗಳೂ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿವೆ ಫಾರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಕಡಿದು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರೂ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೇಕಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸ ಬೇಕು. ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಮನ್‌ಡೆವೆಲಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾವು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೋಶಿಯಲ್ ಫಾರಸ್ಟರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಟ್ಟುಗಳು ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನೇಗಿಲು. ಇಚ್ಛು. ಕೊರಡು. ಕುಂಟೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಇವು ಗಳನ್ನು ಮುಘತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರಾಗಿ, ಬತ್ತ ಜೋಳದ ರೇಟ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಳೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಗಾಡಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ತರಸಾರ ಬೇಕಾದ 2 ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ್ಯರೀತಿ ಹೋದಾಗ 2-3 ಜನಗಳನ್ನು ಹುಲಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದೆ. ನೊಂದ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹುಲಿಗಳು ಮಾನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಕಾಸಿ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮೊದಲು ಬೋರ್-ವೆಲ್ ತೆಗೆಯಲು ಒಂದು ಅಡಿಗಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಠೇವಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಬದಲು 21 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶೇಕಡಾ ೪೦ ರಷ್ಟು ನೀರು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾರ್ಥ ಇ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಅಡಿಗಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಠೇವಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲು 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ವಿಠಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ, ಇದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಭಾಗ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಒಂದು ಪೀಡೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೬,೩೦ ೧೬೯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ

ಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು	೫೨೬೩
ಇತರ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು	೧೭೮
ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪದವೀಧರರು	೬೨೧೭೨
ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು	೨೩೭೭
ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರರು	೧೦೧೬
ಪಶುವೈದ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಕಾನೂನು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಪದವೀಧರರು	೫೦೭೩
ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾದಾರರು	೬೨೯೬
ಕುಶಲಕರ್ಮಿ, ವೃತ್ತಿ, ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್‌ಷಿಪ್ ಮತ್ತುತರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು	೧೦೭೭೭
ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು	೨೬೬೪೭೭
ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೂ ಸೇರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಓದಿದವರು	೧೬೧೯೨೬
ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೨೪೯೬೨
ಇತರರು	೮೩೬೫೨

ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ೬,೩೦ ೧೬೯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಉಚಿತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಲಂಚರಾಶುವೃತ್ತಿ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ “ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್‌ಷಿಪ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ೪೨೪೨ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ನಿಯೋಜಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿ ೩೩೨ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ಆಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ತಾವು ೨೫ ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸುಮಾರು ೭೩೪ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಸಹ ೪೨೪೨ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ೩೩೨ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ಆಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರನ್ನು ಯಾರು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಾವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನೂ 9 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಯಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಿತ ಸೇವೆಗಳು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಉದ್ಯೋಗಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕವು 202 ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜಾಬೀರಾತನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ 20 ಆರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರೆಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಘಟಕದ ಮೇಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಘಟಕವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ 950 ರಿಂದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸ್ಪೆ ಫಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ತಾವು ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸ್ಪೆ ಫಂಡ್ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಾಲೀಕರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾರನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಮಾಲೀಕರು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮಾಲೀಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಲಿ ಕರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ? ಈ ಮಾಲೀಕರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವವರೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಜ್ವರಕಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಸಮ್ಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋಟಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೀಟರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ಎರಡನೇ ಸಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಯ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಬಿಗಡಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಅವರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂದಲ ನಡೆಯಿತು. ಕಾರಣ ಏನೋ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಂದವರು ಯಾರು? ಭಾಗಗಣದವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಗಣಿಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬಿ.ಇ. ಎಂ.ಎಲ್. ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಅವರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ನುಗ್ಗಿ ಆ ನಿರಪರಾಧಿ ಜನಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ದಾಖ್ತೆಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೋಟಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಉಂಟಾಗುವ ಅದನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ಕೋಟಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಭದ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕಡೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಸಕ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ತುಂಬ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸ್ಕೋಟಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಈ ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಮ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ರಹಸಿವಿ ಯಂತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆ ಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ರೀಟರನೇ ಇದು ಏಪ್ರಿಲ್ 20ನೇ ತಾರೀಖು cost of index 219.5 ಇತ್ತು. ಅದೇ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ cost of index 237.4 ಇತ್ತು. ಏಳು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ 8.9ರಷ್ಟು

ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಿನ ಜೀವನವೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅದೇ ರೀತಿ rate of inflation ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೪ಕ್ಕೆ ೪೬ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದ್ದಿದ್ದು ಜೂನ್ ೧೬ಕ್ಕೆ ಏಳು ವಾರಕ್ಕೆ ೨೭ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹಣದ ಬೆಲೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣದ ಬೆಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಹಳ ಅಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಅದ್ವೈತ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬರೆ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖಚರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೮ ರೂಪಾಯಿ ೧೦ ಪೈಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಮತ್ತೆ ೬ ತಿಂಗಳಾದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ೭ ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ಪೈಸೆಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಇಳಿಸಲು ಕಾರಣ ಏನು? ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಇಥೆ ಸೇರಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಡಿಮಾ ಇದೆ ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ ಅಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಧಿಕೃತ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಗೇನೂ ಆಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರ ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏಕಃಏಕಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ೭ ರೂಪಾಯಿ ೪೦ ಪೈಸೆಗೆ ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಅವೊತ್ತೇ ದೇಳಿದೆ ತಾವು (ಶ್ರೀ ಜಕನೂರ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು) ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು. ಈವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿದ್ದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ವಾದರೂ ಏನು ? ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಾಗಲಿ ವಿನಾಕಾರಣ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಮನನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಶಿಪಾರಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನ್ನು ಇದೇ ತರಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ.

SRI A. B. JAKANUR.—You must give notice and then only make allegations. Please follow the Rules.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿ. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI A. B. JAKANUR.—Unless give notice.....

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನೀವು ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ದ ಖಿಲೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಎಂದರೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ. ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಊಟದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ವೇತನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್‌ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್, ಈಗಿನ ರಾಕೆ ಬಾಟಮ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪೊತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಈವೊತ್ತೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನಂದರೆ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇದ್ದು ತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಅನ್ನು ತಾವು ಏನು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಲೀಕರು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾಲೀಕರು ಏನು ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆಗಲೀ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಾಗ ಆ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಾಗ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೩೨ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ತಮ್ಮ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವಾಗ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆದವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ ಲಾಕೌಟಿ ಮೇಲೆ ಲಾಕೌಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮುಷ್ಕರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ಒಗ್ಗಿ ಕನ್ನಿಲಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಮಾಲೀಕರು ಕನ್ನಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಸಂಪಾಪತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೇನಾಪತಿ ವಿಟ್ಟೆ ಕಂಪೆನಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕನ್ನಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆವರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಮಾಲೀಕರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಕೇಸ್ ಕನ್ನಿಲಿಯೇಷನ್ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಈಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಲಾಕೌಟಿ ಅನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಲಾಕೌಟಿ ಅನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Confidential Report ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನನ್ನ ೨೨ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಲಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿವಾದವನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಾಗ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಲಾಕೌಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಸಾರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಇವರೇನು ಮಾಡಿದರು? ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ವಿವಾದವನ್ನು ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು, ಇದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ನೂರಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತೆರದೊರಿದಂಥ ವಿವಾದ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು? ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾಲೀಕರ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಾದೆ ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಸ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಕೈಸನ್ನು ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ರೆಪ್ಪರ್ ಮಾಡುವುದು ಏಕೆ? ಲಾಕೌಟನ್ನು ಪ್ರಾಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಾನೂನು ಇರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತವಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ, ಮಾಲೀಕರಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದವಿರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲವೇ? ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ, ಯಾವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟು ಇದೆ. ಮೊದಲು ಲಾಕೌಟ್ ಪ್ರಾಹಿಬಿಟ್ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಸಹ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಿಸ್‌ಡೈರೆಕ್ಟಡ್ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬಲವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಅವರು? The Minister both on facts and law misdirected himself in taking the view that this was not a fit case for prohibiting lock-out. In the circumstances of the grievances of the workmen that the Government should reconsider the matter appears to be well founded. ಇವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು? ಲಾಕೌಟ್ ಪ್ರಾಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಲಾಕೌಟ್ ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? He misdirected himself. He refused to be directed properly. Even after judgement by the High Court, he could not consider our demand. After four months, again we had to go to the High court. A Mandamus was issued. ಇವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಎಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ವಿವಾದವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು? ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೆರವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು ನಂತರ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಾದ್ದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಾರ್ಡ್ ಜಾನಿಲ್ಲರ್ Henly ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'Necessitous men are not, truly speaking, freemen. But, to answer a present exigency will submit in terms that the crafty may be imposed upon them' ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಇಂತಾದ್ದು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದಾಗ

ಅಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಸಿದಿರಿ, ಆದರೂ ನಿಮಗೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಜನ ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನೀವು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೀವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸೇನಾಪತಿ ವೈಟ್ಲಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ? ಒಂದು ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಲಾಕೌಟನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಜನೂರ್.—ಏನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೆಂದು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಏಕೆ ಲಾಕೌಟನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ? ಲೇಬರ್ ಕೋಟಿಗೆ ಏಕೆ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ ? ಫ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ವಂತ್ರಿಗಳ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೂಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೇ ? ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಐದಿಯಲ್ ಜಾವಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲಾಕೌಟ್ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆ ಲಾಕೌಟ್ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಮಾಲೀಕರು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಷೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಲಾಕೌಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಕೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಲಾಕೌಟ್ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಟಲ್ ವೈಯರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರನ್ನು, ಯೂನಿಯನ್ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೆಲಸ ದಿಂದ ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೊರತು ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಇವರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಗಢಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಉಂ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಯಶವಂತಪುರದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ವನವರಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬಾಸುಂಡ ಬರುವವಾಗ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಯಿಲ್ಲ, ೩೫ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ, ೧೪೫ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಬಾಬು ಮ್ಯಾಥ್ ಇವರಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬಾಸುಂಡ ಬರುವಂತೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ತಮಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾನೂನನ್ನ ಬಿಗಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರೀಲೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಧಾರಿಟಿಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ದೇಶ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘಟನೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಏಕುಂಟು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಸಂಘಟನಾ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸೌಧಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಅವರ ಶ್ರಮದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದೈರಕ್ಪರುಗಳ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೊಕ್ಕಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷವೇ ? ಇದು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆಯಲಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯೇ ? ಇವರು ಜಾಸ್ತಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರೆ ಮಾಲೀಕರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಗೋಣಿ ಚೀಲ, ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಇವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆ ? ಇವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಷ್ಟು, ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾದಿಗಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೋರಾಟ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಇವತ್ತು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೀವು ದೂಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ

ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘಟಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾವಿವೀಯತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನನೂ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬದಲು ಸಿವಿಲ್ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಈ ವಿವಾದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಂಥ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ನೀವು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಾವು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಪೋಲೀಸ್ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾಸೆಯನ್ನು ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ you are living in a fools paradise. ಎಂದು ಸೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೂಡದು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ (ಕಡೂರು). - ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗುಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ರಿಜಿಡ್ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಸುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಭಾಗದ ಜನ ಈ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಈ ಕೃಷಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಈ ಪಶುಪಾಲನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪಶುಪಾಲನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಏಥ ವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಸ್ಲಾಮನೂ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ. ಈ ಅರಣ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಚ್ ಮೌಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಳೆ ಇವತ್ತು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಚಿರಾಪುಂಚಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಈಗ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡೆಲ್ಲ ನಶಿಸಿಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಸೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ಬಹುದು. ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, 'ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಟ್ಟಿರೂ ಕೂಡ ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ಸಸಿಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಈ ಸಸಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ

ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಕೀಳರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೊಂದು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ ಕೂಡ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಹಿತಿ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦-೨೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ನಮಗನ್ನಿಸಿತು. ಇವತ್ತು ಕಾಡು ಇಲ್ಲದೇ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ವರಾಹಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂಬುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಕೋದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಬೇಡಾರ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡೆಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತನಾದವನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ರೂ ೨೦೦ ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಗ್ರೀನ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ನದಿ ಹರಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನದಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಡೂ ಇಲ್ಲ. ಮರಗಳೂ ಮೊನಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ನದಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಮಳೆಯಾದರೆ ಪ್ರವಾಹ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೩೦ ಇಂಚು ಮಳೆಯಾದಾಗ ಪ್ರವಾಹ ಇದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತು ೨೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ನದಿಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿದ್ದಿವೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹುಣಸೇಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊಂಗೇ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಬಿಎಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಹುಣಸೇ ಮತ್ತುತರ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪಡೆದು ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಮರಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಬೆಳೆಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸಿತು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇನಾದರೂ ಉತ್ತರವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಬಿದಿರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಲಾಭದರೂ ಬಿದಿರುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆ ಬಡಜನರು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡೇ ಇಲ್ಲದಾಗ ಈ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ಮರಗಳನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು, ಅವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಸ್ವಗೃಹ ಭಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಸಂಸಾರದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಎಪ್ಪಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸತ್ತರು ಎಂದರೆ ಅಂತಃಕರ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರೂ ಫಾರಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಆದೇ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ವಿಧಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಇದ್ದಸ್ಮರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಮುಗಡ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ತೇಗ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಇದು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು

ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಶೋಧಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಪ್ರದೇಶ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮರ ವನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಏನುವುದನ್ನು ನಾವು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ೧೬ ಎಂ.ಎಂ. ಚಿತ್ರ ವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ವನ್ನು ತೆಗೆದು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಜನರು ಮರಗಳನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ತಕ್ಷಣ ಕಾಗೆ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಾ-ಮಿಲಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ಜನ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಅದಂತಹ ಸಾ-ಮಿಲಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಡು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಆನೇಕ ರೀತಿಯ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಬ್ಬರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೨ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಂದರೆ ಕಾಗೆ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಬಿಳಿ ಕಾಗೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ರಂಗನತಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಹುಲಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹುಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಉಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಉಳಿಯಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಉಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಭೂ ಗಣಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನೀವು ಒಂದು ಅಡಿತಿಯೆಂಬ ಸುಮಾರು ೨೨ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—(ಬಸವನಗುಡಿ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡದೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ

ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಿನೀಷರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕುರ್ಚಿ ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಾಬು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಜಗಳಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷ ಈ ಸಾಮಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಹಂತಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಾಡಿನಿಂದ ಮರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಮೇಜುಗಳು, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಸಹ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದರ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ವರ್ಕರ್‌ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೯ ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಣಯ್ಯ ನವರು ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಮಿಲ್‌ಗಳು ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮರಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥತಾದ್ದು. ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರದ ಕೆಂಪಂಬುಡಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಹಾಕಿದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಹಾಕಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಗಿಡವನ್ನು ನಾನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಲೇಬರ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಷಿಕ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ರೀಲಿಗಿಯಸ್ ಇಸಮಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮತ್ತು ಲಾಕೌಟ್‌ಗಳು ಒಟ್ಟು ೩೨ ಆಗಿವೆ. ೧,೧೧,೯೫೯ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೪೬ ಲಕ್ಷ ಮ್ಯಾನ್ ಡೇಸ್ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ೧೫ ಕೋಟಿ ೨೧ ಲಕ್ಷ ೭೪೪.೬೩ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೂಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ೧೦೮,೨೨,೯೦,೯೧೫ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಜನವರಿ ೧ನೇ

ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೧೦೮ ಕೋಟಿ ೨೨ ಲಕ್ಷ ೯೦ ಸಾವಿರದ ೪೧೩ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊರವ ತರುವ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ೧೦೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಅಡ್ಡಡಿಕೇಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ೧ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದು ೨೪೦೦ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೮ರ ವರೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ೧,೩೯೮. ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಸ್ ಆಗಿರುವ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ೯೩೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದು ೨೯೫೯ ಇಷ್ಟು ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಕಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಶಾಂತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಗಳಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯವಾಗಿ Conciliation ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಅಫೀಸ್‌ನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ Conciliation ಪೈಲನ್ನು ಸಬ್ ಜುಡಿಶೀಶನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸಬ್ ಜುಡಿಶೀಶನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಅಡ್ಡಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು, ಐದು ತಿಂಗಳು, ಆರು ತಿಂಗಳು, ಅಡ್ಡಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಡೆದಂತಹ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಡಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಹುದು. ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಉಪವಾಸ ಧರಣಿ ಮೂಲಕ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಡಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾಚಿಕೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಡ್ಡಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಫಲವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು “ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಮೆಂಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ೪೨,೬೯೦ ಮಂದಿ ಬಾಂಜೆಡ್ ಲೇಬರ್‌ರನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ೨೦,೫೩೨ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರುಗಳು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅವರುಗಳ ರಿಹಾ ಬಲಿಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, "ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಒಂದಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕಹಿ ನಿಜವಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೀಮಿತವಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಭೂಮಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಡಕಲ್ ಹೋಬಳಿಯ ಕುಂದೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ೬೦೦-೭೦೦ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇತ್ತು. ೨೦೦ ಎಕರೆ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಒವರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ೧೦೦ ಎಕರೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆದರೆ ಎರಡರಷ್ಟನ್ನು ಆದರೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೂ ಮರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಏನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಒತ್ತುವರಿ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರಿ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಡುಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ೫-೬ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಳಸದಲ್ಲಿ ಕಾರು ತುಂಬ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಓಡಿದು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದ್ದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಒತ್ತುವರಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲೈನ್ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಡೀಮಾರ್ಕೇಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಮಾಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಣ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಜನ ಉಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತೋಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಸರ್ವೆ, ಡೀಮಾರ್ಕೇಷನ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೆರೆಬಾಳುವಂಥ ಮರಗಳು ಕಳ್ಳ

ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಸ್ವಾಫ್ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸ್ವೀವರ್ ಸ್ವಾಫ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ, ಅದನ್ನು ಆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಮಲೆನಾಡು ಗಂಡುಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ತೀರಬೇಕಾದರೆ ಒಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಪವರ್ಸ್‌ಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಇವತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ uncultivated land or useless land ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟೋರಲ್ಯೂರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬಟ್ಟೆ ಕುನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಅದು ಮೇಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಅಡನ್ನು ಮೇಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ 31 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಆಡುಗಳನ್ನು ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಬೇರೆ ಲಾಭ ಅಂದರೆ ಅವರ ವರಪಾಸ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ಲೀಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಲಾಂಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಟ್ರೈಬಲ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಲೀಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 31 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರೈಬಲ್ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಟ್ರೈಬಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್‌ನ ಗೋಸ್ಪರ ಹೌಸ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಲೂ ಜನ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಪುನೆಯೋ. ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಹಳ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಗೋಡಾನ್ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಜಗರಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಎರಡು ರೂಂ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಬಾಗಿಲು ಇಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದತ್ತಿನ ಬಿಷಪ್ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಗೋಡಾನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂಜಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ, ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಪರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಟಿಸಲಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ಯಾರಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್, ಏಲ್ ಐ.ಸಿ. ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಅದ ತಕ್ಷಣ ಆಲ್ಲಿದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಗಳವಾಗಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಯೂನಿಯನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಕೆಲವು ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೋದರ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಿಜ

ವಾಗಿಯೂ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಪಡೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಡೀಸ್ ಕೇರ್ ಸೆಂಟರ್ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆಯುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಸ್ಪೆಷಲ್ ಮಾಲೀಕರು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಹೆವಿ ರೈನ್ ಆದಾಗ ಕಂಬಳಿ ನೆನೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮರದಿನ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ದೇಶ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಜನರೂ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೈನ್ ಕೋಟು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರೊಳಗೆ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಗುರಿ, ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿರಬೇಕು. ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ :

“The State Shall endeavour to secure by suitable Legislation or economic organisation or any other way to all workers, agricultural, industrial or otherwise, a living wage conditions of work enuring a decent standard of life”

ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಿವಿಂಗ್ ವೇಜ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಲಿವಿಂಗ್ ವೇಜ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಿದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಲಾಟಿ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಂಡಿಷನ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಾಕಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ; ಆದರೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಿನಿವಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ರೆಕ್ಕೆಪೈ ಮಾಡಿ ಅವರು ಏನು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ತಾವು ಭದ್ರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಬದ್ಧರಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಆ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಫುಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ

ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಫೋರ್ ಲೇಬರ್‌ನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಬಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಶಃ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಲೇಬರ್ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಗಣಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಲೇಬರ್ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೋಟೆಲ್, ಬ್ರಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಲೇಬರ್ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದು ಸಮಗ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. "Equal Work—Equal Pay" ಎನ್ನುತ್ತದೆ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಬೇಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ "equal work—equal pay" ತತ್ತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಕನ್‌ವೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ತುಮಕೂರು ರೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಈ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ I.L.O. ರವರು ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ,

"...to encourage services, to enable women to fulfil their responsibilities at home and at work, harmoniously provision should be made to include child care, entry and re-entry of women in employment, balance and equality of working women..."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಮಹಿಳೆ ಮದುವೆ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿ.ಇ.ಎಲ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಲೀವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಇ.ಎಲ್.ನಿಂದ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಇನ್ನು ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿರುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗತಿ ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟ್ರಿನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಐ.ಎಲ್.ಒ. ಜಿಪಾದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಟ್ರಿನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ

ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಈ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ inter Government relationship ಮತ್ತು inter labour relationship ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಸೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಯಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್.ನ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧ ಸಾವಿರ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದ ಗಿತ್ತು ? ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು ?

ನೀವು ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆ. ನೀವು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಪಾಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀವೆನು ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಂಗಿ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫-೦೦ ಘಂಟೆಗೆ ತೆರೆದರೆ ೧೨-೦೦ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮-೦೦ ಘಂಟೆಗೆ ತೆರೆದು ಸಂಜೆ ೬-೦೦ ಘಂಟೆಗೆ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ? ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಇಷ್ಟು ಘಂಟೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಒಬ್ಬರ ಟೈಂ ಕೆಲಸವೂ ಸೇರಿ ೧೦-೦೦ ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬರ ಟೈಂ ಕೆಲಸ ೩ ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ೫೦ ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಮೀರಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಫ್ಲಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಹೇಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಶಸ್ತ್ರ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಡೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ೬೦ ಘಂಟೆಗೂ ಕೆಲಸದ ಕಾಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ. ನೀವು ಪಾರದ ರಜೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಕಡಾಯವಾಗಿ ರಜೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಅಗುತ್ತದೆಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್‌ಕಾಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಹೇಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಗದಿಯಾದ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಲ್ ಆಫ್ ವೇ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಲೇಬರ್ ಲಾ ಕೆಳಗೆ ಬಂದರೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಬಂದರೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಕಾನೂನುಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಯಲೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ವೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸಿಕಾಪಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪೀಣ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕಾಲ್‌ಸ್ಟೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ನೋಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಫೋರ್ಡ್ ಲೇಬರ್ ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ equal wages ಇಲ್ಲದ double wages ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನೂನು ಮರೆಯುವುದು ಆಗಿದೆಯೇ ವಿನಃ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹಳೆಯ ಪತ್ರಿಕೆ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಸರ್ಕಾರ anti labour ಆಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಬೋನಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 30 ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಬೋನಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಏಜೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಂಗಾಧರನರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ 1947-48 ರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1948-49 ರಿಂದ 1949-50 ರವರೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುವಂತೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ :—

Due from the Government departments Rs. 331 lakhs.

Due from outside the Government Rs. 55 thousand.

Due from the Government Companies Rs. 59 lakhs.

Due from the private Companies Rs. 3.5 lakhs.

Due from the Co-operative Institutions Rs. 1.04 lakhs

Due from the private individuals Rs. 519 lakhs.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಪಾಡು ಇದೆ ಎಂದು ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು 10.31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಕೊಡದಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಿದೆ ? ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಛೇಲುವಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖನಿಜ ಇದೆ ಎಂದು ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂಭರ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತನಿಖೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಗತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ತಾವು ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ

ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದ್ದಮೆ ಎಂದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಗಣಿಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಅದಿರನ್ನು ಕಾನ್‌ಸೆಂಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಾಮ್ರ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಗಣಿ ಕೆಲಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾರೂ ವಾತನಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಒಂದು ಗಣಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

೩,೫೦೦ ರಿಂದ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ವೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಕಾನ್‌ಸೆಂಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ೮೦೦ ರಿಂದ ೯೦೦ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗಣಿಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಲಿಕಾರರೇ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿ ಲುಕ್ಕಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕಾರರ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಲುಕ್ಕಾನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ೫೦-೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತು ಕೇವಲ ೧೦-೧೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಷ್ಟ ಪಡತಕ್ಕ ರೆಡ್ ಲೈನ್ ದಾಟಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೮೦ ರಿಂದ ೬೫ ರಿಂದ ೧.೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅದಿರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಸನದಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಮ್ರದ ಅದಿರು ಸಿಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ತಾಮ್ರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊದಲನೇ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಷ್ಟದ ಗೆರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಲಾಭದ ಕಡೆ ಹೋಗುವ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಎಲ್. ರಾವ್ ಎಂಬುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾವ್ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಪರ್ ಕಂಪನಿ ಕಲ್ಯಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಯಲ್ಟಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಯಾಣಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ೯೦೦ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾವ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅನೇಕ ಸಿಕ್ ಟಿಸ್ ಟೆಸ್ಟಿಲಿ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಅದರ ಸಿಕ್‌ನಸ್ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉದ್ದಮೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ

ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆಯ ನೀಡದೆ ಗಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಅದಿರು ಕೊರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತಾಮ್ರದ ಅದಿರು exhaust ಆಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಇರತಕ್ಕ ಕೆಪಾಸಿಟಿಯನ್ನು 80% of the installed ಕೆಪಾಸಿಟಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಫೇರ್ವರ್ಸ್ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕೆಪಾಸಿಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಂ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ಡ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ತಾಮ್ರದ ಸೋಸಗನ್ನನ್ನು ಕಾನ್‌ಸಂಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬದಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಕಾಪರ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದೇನೂ ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯೊಳಗೇ ಇದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೋಳುಗುಡ್ಡಗಳಿವೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಭೂಮಟ್ಟದ ಮೈದಾನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿರಿಯರೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬಾವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸುತ್ತ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಜಾಲಿ ಗಿಡವೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಗಿಡವೋ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಲಂಟಾನಾ, ಕತ್ತಾಳೆ ಮುಂತಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬುಷ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಕತ್ತಾಳೆಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಲಾಭ ಇದೆ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಾಳೆ ಸಾರು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತಾಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಲಂಟಾನಾ ಗಿಡದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಣಿವಿಶಾಸಪುರದ ಗುಡ್ಡದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಂದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರವರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಗುರವ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಪೂಟ್ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಗಣಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಬಿಡತಕ್ಕ ನೀರು ರೈತರ ಹೊಲಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದಂತಾಗಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಟಿನಲ್ಸ್ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ಬತ್ತಿಹೋಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಐದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬಾವಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಬೋರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿ ೨೧-೩೦ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಜಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ಬದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ಬರಡಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅದು ತಮ್ಮ ಪ್ಯಾಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿ

ದಂತಹ ಯೂನಿಟ್ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸದರಿ ಯೂನಿಟ್‌ನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಗಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಜಾರ್ಜಸ್, ನಿಶ್ಚಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೪ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ವನವಿಧಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ಇಲಾಖೆಗಳು ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳವೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು, ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅನಾಹತಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ, ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗದೇ, ಬೆಳೆಯಾಗದೇ ದೇಶ ಕ್ಷಯಪಡುವಂಥ ಗಳಿಗೆ ತುತ್ತುಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಬಳಸುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವನು, ೩೦-೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರತಕ್ಕವನು. ನಾನು ಇತಿಹಾಸದ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅರಣ್ಯಕ್ಕಾಗಲೀ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಾಗಲೀ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಕಾಲವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಸುಖವಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕಾಲವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಹೇರಳವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಭಾವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಲತಃ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾನಯ್ಯನವರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೃದಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ; ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಲಾಭಿಯಾಗಿದೆ, ನಾಶವಾಗಿದೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹದ್ದು ಬಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಡು ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೫ ರಿಂದ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಕಾಡು ಇದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾತಿಯ ಕಾಡುಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕಾಡುಗಳು; ಪಶ್ಚಿಮ

ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕಾಡುಗಳು, ಎರಡನೆಯದು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಡುಗಳು. ನಮ್ಮ ವರದಿಯ ೨ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಕಾಡುಗಳೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಚ್ಚು ಹಸಿರಿನ ಕಾಡುಗಳು; ಎರಡನೆಯದು ಎಲೆ ಉದುರುವಂತ ಕಾಡುಗಳು; ಮೂರನೆಯದು ಪೊದೆ ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂತಕ್ಕಂಥ ಕಾಡುಗಳು; ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಿ ಅಂಟ್ ಡಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭಾಗದ ಕಾಡುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ; ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಈ ಕಾಡಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿಸ್ಸಾರ್ಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ನೀರಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ರಸ್ತೆ, ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಸಪ್ಪವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ, ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೨, ೨೨, ೨೨೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡು ಇದ್ದದ್ದು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ೨, ೨೨ ೨೨೨ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕಾಡು ಜಮೀನು ಸಪ್ಪವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಿಸ್ಸಹಾಯಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಬ್ಬ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಭಾವಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸೌದೆ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕೇವಲ ೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸೌದೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೮ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೨೨ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ. ಸೌದೆ ಆಭಾವ ಬಹಳ ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುನ್ಸು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚ್ಚುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪೋ, ಸೆಪ್ಟೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತಡಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ, ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚ್ಚಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಮರಗಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ ಮಳೆ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ವಾತಾವರಣ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನಾವು ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಗಾಳಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆತೀ ವರ್ಷ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾನವ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮರ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಪಶು ಮಘಟ್ಟದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು, ಪಶು ಮಘಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಿಲ್ ಅಪ್ ಆಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದರು. ಪಶು ಮಘಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳು ಸಿಲ್ ಅಪ್ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮಾರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಗಿಡ ನೆಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸೋಪಿಯಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂಥ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮರ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೂ ವರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಹೇಳಿದರು. ರೈತನಿಗೆ ನೇಗಿಲು, ನೋಗ ಪುಕಸಟ್ಟ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ನನಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನ ಯಾವೂತ್ತು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರ, ಮತ್ತು ಸೌದೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ದಿನಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಜೆಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಿದಿರು ಕೊಡೆ ಅಂಥ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸತ್ತರೂ ಸೌದೆ ಕೊಡೆ ಅಂಥ ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾಗಿದೆ, ಇವುತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೩೩ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಂತೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಸೋಪಿಯಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಐದು ಏರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯ ಇಬ್ಬಗಡೆಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ತಾಣದಲ್ಲೂ, ಹಾಗೂ ಪಾಳು ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

5-00 P.M.

ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಿ ಅಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸುಮಾರು ೨೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೧೨-೧೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ೧೦-೧೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲೂ ಪುರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡ ಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿಗಮ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ತೋಟದ ನಿಗಮ, ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಎಂದು ೩ ನಿಗಮಗಳಿವೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಇವೂ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ

ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅನಂತರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮಂಖಾಂತರ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ, ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು ೬೪ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ, ರಬ್ಬರ್, ಕೋಕೋ, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ೧೬೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಕೋ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಇದೆ. ೪೪೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಡಂಬಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಲಾ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಗೋಡಂಬಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ೨೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಡಂಬಿ ಯನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ತಿಮ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿದಿರುವ ಮತ್ತು ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೇಗ, ಬಿದಿರನ್ನು ಆರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೩೩ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಅಪಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪೈಪ್ಲೈಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ೧೭ ಇವೆ. ಮ್ಯಾಚ್‌ವುಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ೮ ಇವೆ. ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ೨ ಇವೆ. ರಾಯಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಇದೆ. ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಇದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ೩.೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪೈಪ್ಲೈಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಗೆ ೧,೮೭,೫೪೦ ಟನ್ ಮರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨,೫೬,೫೦೦ ಟನ್ ಬಿದಿರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಕೈಮಾಡುವುದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಜೀನುತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ೧೨೪ ಮನೆಗಳನ್ನು ಇವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಶು ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿಗೇ ಸ್ವರ ಸುಮಾರು ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೯ ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂ. ೮೦-೮೦ರಲ್ಲಿ ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂ. ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೪೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕಾಡಿನ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಾಡು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.— ಮರಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬಂದಿರುವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ತಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಲ್ಲ ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಡೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೇ ನಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ೩೮.೩೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್. ಇದರ ಮೌಲ್ಯ ೧೨,೮೭೭ ಕೋಟಿ ರೂ.

೧೨,೮೭೭ ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ೩೮ಲಕ್ಷ ೩೭೩ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಿರಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಹೇಳಿ, ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ನವರು ಗುರುತುಹಚ್ಚಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು. ಸರ್ವೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮರಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೀರಿ, ೧೨ ಸಾವಿರದ ೮೭೭ ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಾಂಧವಿಯನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಜಮೀನು ಇಷ್ಟು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಲಾಖೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಕಾಡಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೩೮ ಲಕ್ಷದ ೩೮ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು ಅದರ ಬೆಲೆ ೧೨,೮೭೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಡುಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ೫,೬೯,೯೧೨ ಹೆಕ್ಟೇರಗಳು. ಅದರ ಬೆಲೆ ೭ ಸಾವಿರದ ೫೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ೨೦ ಸಾವಿರದ ೪೭೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಲೂಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಿನ್ನದ ನಾಡಿದು ಮೈಸೂರು, ಗಂಡದ ಣ್ಣಾಡಿದು ಮೈಸೂರು” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಕಾರಣನಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಜನರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇದೆ. ಈವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಧದಮರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಗಂಧದ ಕೊರಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆಯಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಾಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಅದಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೇಕೆಂದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಕೀರ್ತಿ ಏನು ಇತ್ತು ಗಂಧದ ನಾಡು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಂಧದಮರಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆವು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು.

ಈವತ್ತು ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋದವರ್ಷ ಗಂಧದ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದವರ್ಷ ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ತೇಗ ೧೫೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು ೧೩.೪೪ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳು, ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸ್ಟೀಮಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧಗಾಗಿ ೯೮,೨೭೧ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ವತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ೨೧ ಲಕ್ಷ ೬೭ ಸಾವಿರದ ೪೧೬ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದರು, ೧೬೨೮ ಹೆಕ್ಟೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಕೋ, ೧೫೯೫ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ೫೫೨೫ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕಾಫಿ, ೨೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಟೀ ೧೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ೨೫ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕಂದ ಮೂಲಗಳು ೩೭೭ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು. ಒಟ್ಟು ೫ ಲಕ್ಷ ೬೯ ಸಾವಿರದ ೯೧೨ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯನವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಉಗ್ರತರವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಬರ ಬಂದಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ, ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿದು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸ ಬೇಕೆಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿ ನಮಗೂ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಲೂಟಿ ಈವತ್ತು ಏನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ನಡೆಯಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅದು ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ಅದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬಾರದಂ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಬರೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿ ಕಲ್ಪನೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ಏನು ತಪ್ಪು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ? ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ. ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ನಾನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.— ಸದನದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಹೇಳಲಿ,

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಸಾತ್ ತಪ್ಪಿದೆ, ಈ ಮತ್ತು ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನೇನು ಈ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನೀವು ಹಸ್ತದ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಫೈಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಆಡರ್ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾವನೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಫೈಲುಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೀನಿಯರೇಟ್ ರೇಟ್ ಬಂದಾಗ ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದನೇ ಎರಡನೇ ಆಡರ್ ಇದುವರೆಗೆ ಫೈಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವುದೇ ಫೈಲು ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಹಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Straight-away it went to the Chief Secretary and then to the Chief Conservator of Forests. ಯಾವುದೇ ಫೈಲುಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಇದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯರೇಟ್ ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ಲೇ ವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಪುನಃ ನಾನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಸ್ಟೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ತನಕ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇ ಆಡರ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಜಾನೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ Oral instruction ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ. ಅದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಓರಲ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ carry out ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು oral instruction ಕೊಡುವಾಗ ನೀವು ಇದ್ದಿದ್ದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಿ ಆಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ oral instruction ಕೊಟ್ಟರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಹಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಿಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.— ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು. ಪ್ಲೇವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಮರಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಾಫ್ಟ್ ಮರಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಫೈಲು ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಫೈಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹೇಳಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕೇಳಿದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಂತೂ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳದೆ, ಕೇಳದೆ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇಲ್ಲ. ನೀವು ನಾಮಕಾಪ್ಪಣಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದರೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈಗ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಏನು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಲಕ್ಷದ ೪೩ ಸಾವಿರ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ವೀಟರ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಸದಾ ಹಸಿರು ಇರುವ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಭಗವಂತನ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನವನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನೀವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಆಶಾಶ್ವತ. ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಡಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯದೆ ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇವತ್ತು ಕಾಡಿನಿಂದ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮಿಷನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ೫೦-೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಪೇಪರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಪೇಪರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯ ನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಏನೊಂದು ಪಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಎನ್ನತಕ್ಕವರಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. (ಐ) ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಟೆಂಬರ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್.

5-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸಪ್ಪಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು, ಬೆಳೆದಿರುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಯಸ್ಸಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಹಸನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಮರಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು

ಹೇಳಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಾಣಯ್ಯನವರು ಕೇವಲ ಬಾಯಿನಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ವಯಸ್ಸಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ೪೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ೪೦ ವರ್ಷಗಳು ಎಂಬುದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಆಯಾಷ್ಠಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೪ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಎಕರೆಗೆ ಸಾಲು ಮರಗಳಂತೆ ಕಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಅದರ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇ ಖುದ್ದು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ಕೇವಲ ೪ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡಿದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಹೌಸ್-ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಕೇವಲ ೨೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೪೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಕರೆಗೆ ೩-೪ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮತ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಜಮ್ನಾಮಲ್ಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ಬಂತು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಎಕರೆವರೆಗೆ ಏನು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕೂಗಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹದ ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನುಗಳಿವೆ Tenure, re-deemed, Un-redeemed, Jammamalai ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಹೆಸರಿನ ಜಮೀನುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹದ ರೈಟ್ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿದವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಮತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಅವರು ೪ ಮರಗಳಿಗೆ ಬದಲು ೬ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಹತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ, ಅದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಚಿಕ್ಕ ಮರಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟರ ಹೊರತಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ

ಒಂದು ವೇಳೆ ಚಕ್ರ ಮಂಗಳೇನಾದರೂ ಮೂರಿದು ಬಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಸಗಿಯವರು ಅನುಮತಿಯಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ದಂಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ದಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಹ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. (ಬಿ)ನ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಾಣಯ್ಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಸಾಣಯ್ಯ.—ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅತೀಕರಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾನೂನೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ತಾವು ಇವರಿಗೆ ಏನೋ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಸಾಣಯ್ಯ.—ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಹುದ್ದೆ ಕೊಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾಡನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹುದ್ದೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಹುದ್ದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಸಾಣಯ್ಯ.—ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ತಾ. ೫-೩-೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಜಾಗ ಕೇಳಿದರು. ಅದರ ಅಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಾ. ೧೩-೮-೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಗಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇವರ ಕೇಸನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಸಾಣಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆಯವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರ ಅವರ ಅರ್ಜಿ ಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಈ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ಸಹ ಈ ಮೊದಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಯಿತು. ತಾ. ೧೩-೮-೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಆದಮೇಲೆ ಅಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದರನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫ್ಲೈ-ವುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅವರಿಗೆ ತಾ. ೧೩-೮-೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ೪ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಗೋಕುಲದಾಸನಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್, ಮೆಕ್ಲೇಚಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ೩೦೦೦ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್, ವಿನ್ಯೋ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗೆ ೧೨ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಹಾಗೆಯೇ ವಿನ್ಯೋ ಪ್ಯಾಚ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮೈಸೂರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಸಾಣಯ್ಯ.—ನೀವು ಮೆಕ್ಲೇಚಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಆ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ವರಾಹ ಸರ್ವೆ ಮುಷನ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಪತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅದು ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ಸ್. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲಿ ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲವೇ? ಆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲಿ ಭದ್ರಾವತಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಅಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎವರ್ ಗ್ರೀನ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ‌ರವರು ಆರ್ಟ್ ಹಾಕಿದರು. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಿಡೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ೯ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ೩ ವರ್ಷ ೫ ವರ್ಷ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ? ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ತಾವು ೯ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಭಿಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಲಾಭಿ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಏನಾ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದು ಒಂದೇ. ಈ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ೮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ೯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ೧೦-೧೫-೨೦ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಈ ದ್ವೇಷ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನೀವು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ, ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡರು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏನೋ ಮಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೇಕಾದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಕೊಡಿ, ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಪಶು ಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ೩ ಸಾವಿರ ಕೊಡಿ, ಅಥವಾ ೪ ಸಾವಿರ ಕೊಡಿ. ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಡೆ ಕೊಡಿ, ಬಿಜಾಪುರದ ಕಡೆ ಕೊಡಿ, ಕೋಲಾರದ ಕಡೆ ಕೊಡಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು

ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಆ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಹೀಗೆ ೩೦-೪೦-೫೦ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಹಿಂದಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ನೀವೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡೀರೇ ? ಅದನ್ನೇ ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಾವೇನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ಬಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದು ಬಂದೇ. ಇನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಳಿವು ಮತ್ತು ಉಳಿದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಚಿವರು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮಾ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಗೆ ಸೌದೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ; ಆದುದರಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಮಾದೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಅಪ್ರೀತಿಯಿಂಟೆ ಮಾಡೋಣವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದನಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದು ಬಂದೇ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗಿದ್ದೇವೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದು ಬಂದೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇದು ಬಂದೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದು ಬಂದಕ್ಕೇನೇ ? ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಏನು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ ಅದು ಬೇಡ. ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಿಲ್ಲಾ ಅವರು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಗಳು ಹಾಗೆ ಇರಲಿ ಇವರದ್ದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ; ಇದೊಂದರಿಂದಲೇ ಹಾನಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ನಾನು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುತ್ತೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೇಟಾಸಂತ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ದ್ದನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು

ತವುಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಹರ ಫಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್‌ಗೆ ೨೪ ರೂಪಾಯಿ ದರದಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸೌದೆ ಅಭಾವ ಇದ್ದು ಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಇದೇ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಿ.ವಿ.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಡೆಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆಂದು ರೇಟ್ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸಿತು. ಹರಿಹರದ ಫಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಾಗಲಿ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಅಭಾವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಈಗಿನ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆಗಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಈಗಿನ ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಾ ದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ನಾವು ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಅವೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೀನಿಯರೇಜ್ ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಎಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ; ಏನುಮಾಡಬೇಕು ? ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೇಶದ ಖಜಾನೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯ ನವರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೇಶದ ಖಜಾನೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿನವರು ನಾವು ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ತಂದರು. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಅಂದರೆ ಪ್ಲೇವುಡ್, ಮ್ಯಾಚ್‌ವುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೀಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸ್ಟೇ ಮಾಡಿದರು, ನಂತರ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗಿ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು, ಕಾಮಗಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್ಟ್ರ-೧೦ ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಂತರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ರೇಟನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಅವರು ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಮಿಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವುರಗಳಿಗೆ ನೆರರಾಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಇದಲ್ಲಾ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೀನಿಯರೇಜ್ ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ, ಇದನ್ನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹಳೆಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ೨-೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಈ ರೇಟನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ರೇಟ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಖಾಜೆ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ರೇಟನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಅದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮಿಟಿಂಗ್ ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು

೨೨ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆಮೇಲೆ ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ೨೮ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ೭೯ ರಲ್ಲಿ ೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೮೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಪೈಪುವುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯವರಿಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ೨೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೭೮ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮೃದ್ಧ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ತಾವು ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಪರಕ್ಕೆ ೪೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನೀವು ೧೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಏನು ಅಭವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಪುರದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನೀವು ಸಪ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮರದ ಬೆಲೆ ಏನು ಇದೆ, ಅಂದರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಕೇರಳ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ರೇಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸ್ವಾಯಂಪಾದ ಬೆಲೆ, ನೀಲಗಿರಿ ಮರದ ಬೆಲೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೫೦-೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ, ನಾವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರೆಗೆ ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

6-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—೩೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟು ಇರುವಾಗ ತಾವು ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿವಿರಿ. ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮದು ? ಈ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್ ನವರು ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕನ್‌ಸಂಪನ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಒಂದು ಟನ್ ಯಾಕಲಿಪ್ಪಸ್‌ನಿಂದ ಅವರು ೪೦೦೦ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಫೈಬರ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವೂ ಕೂಡ ೪೦೦೦ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಫೈಬರ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲನ್ನು ದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ. ಅವರು ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಧರ್ಮವೇ ಬೇರೆ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಬೇರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಸಮೃದ್ಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸಮೃದ್ಧ ಧರ್ಮ. ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಹಿತವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ನಾವು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿವೇ ? ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೆಟ್ ೩೦೦ ರೂ. ಇದ್ದುದನ್ನು ೧೨೦ ರೂ.ಗೆ ನಾವು ಮಾಡಲಿವೇ; ಈ ತರಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಸಮೃದ್ಧ ಗಣನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿತವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ. ಆ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೂರ್ಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವರು ಪಾಳೆಗಾರರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲ, ಪಾಳೆಗಾರರ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಎ.ಸಿ.ಎಫ್. ಆಗಿದ್ದಾರೆ. The Assistant Conservator of Forest is not an ordinary citizen. He is an officer. ಅವರು ಶ್ರೀ ನಾಣಯ್ಯನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ದೂರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ನೋಡೋಣ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಅರಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂರಾರು ಜನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಫಾರೆಸ್ಟನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದವೋ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಸಮಗ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸುಮಾರು ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಆರ್‌ಡಿ‌ಸಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ೯-೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಆಗಿತ್ತು ಅವೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹಾರೈಸ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ೧೯೭೧ ರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಪ್ಲಾಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭ ಬರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಮಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ತರುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ಹೊರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಕೋಕೋ, ಕ್ಯಾಷ್‌ನಟ್, ರಬ್ಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೋಡಂಬಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಅನ್ನು ಅವರು

ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾಯ್ಡು.—ಕೋಕೋ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

SRI G. MADEGOWDA.—Coco comes under the plantation corporation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಕೋಕೋ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿ ಬಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ —ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿ ಏನೊಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದರಂತೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಕೆಲಕಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತೇಗದ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಲೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಭಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೊ.ಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಯಾವುದು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಇದೆ. ನಾವು ಈಗ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಅಪರಿಂದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ.—ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ರೈತರನ್ನು ನಿವ್ವ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸ ದಂತೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫಾದಿಯವರದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ. ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦೦ ಎಕರೆ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರೈತರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗಾಡ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಾಡ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೆಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ರವರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ತೆರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ನೇರೆಯವರೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವಿದ್ದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬೋಗಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಬೋಗಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಬೋಗಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇಬ್ಬರು ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೇಜನ್ ಗಾಡ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ

ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಳಿ ಇರುವಂತಹ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಾತರೂ ತಾಮ್ರವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ತೆರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಇಂಗದಾಳಿನಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಗಣಿಯನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಫರ್‌ಮ್ ಸ್ಪೆಷಲ್. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆ. ಎಸ್. ರಾಮ್‌ರವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ರೈತರೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಾಮ್ರದ ಅದಿರು ಸಿಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇರತಕ್ಕ ಈ ಎರಡು ತಾಮ್ರದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಪಾರವಾದ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೂ ತಾಮ್ರದ ಅದಿರಿನಿಂದ ಉಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ.—ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ೨೨ ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರಂತೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸ್ವಾಮಿ. ಈಗ ಸೌದೆ ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೌದೆಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಾವು ಪದೇಪದೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಬಡವರು ಸೌದೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತೀ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ಟ.—ಇದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಅಲೂಮಿನಿಯಂ ಅದಿರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರುನೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಎಕರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಟೇಕ್‌ವುಡ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡಿದರು. ಗಿಡಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೈಟ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗೇರು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಸಂಚು ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಿನಿಯೊರಿಟಿ ವಂತ್ರಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಾಚ್‌ಮನ್ ಮತ್ತು ಮೂಲಿಗಳನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತಹ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ವರ್ಗಾವಣೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಳುಗುಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಸಾಗರ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಹಲಿಯಾಳ, ಎಲ್ಲಾಪುರ ಇಂತಹ ಕಡೆ ಸೆಟ್ಲೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಟೈಟಲ್ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟು ಡೀಡ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈ ಬಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರೈತರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಜಾಗ ತೋರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳು, ಏಳು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ಯಾರಿಂದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ರೈತರು. ಅವರು ಅವಧಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ, ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬಡರೈತರು ಅಪ್ಪಿಕೇಶನನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಬಾವಿ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಟೈಮ್ ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಕೊನೆ ತಾರೀಖನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚವೇನೂ ಮಂಳುಗುಡೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಉತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಡುವವರು ಈ ರೈತರು. ಇವರು ತೀರಾ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಮೈಮರೆತು ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಡಿ. ಈ ಒಂದು ಲಾಕ್ಸಡೇಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಬಾರದಾ ? ಇದೇನು ರೈತರ ಅಕ್ಷಣ ರೇಪಿನಾ ? ನೀವು ಇದನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ಬಡರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಎರಡನೇಯದು, ಬೆಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿ ಫೈಬರ್‌ನವರಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಊರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಆರುನೂರು ಏಳುನೂರು ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅವರು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದರಾ ? ರೈತರು ಇವತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ನವರನ್ನು ಮೊದಲು ಒದ್ದು ಓಡಿಸಬೇಕು. ಸಚಿವರು ತಕ್ಷಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಮನಗುಡಿ ರಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦-೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ೧೧ ಮಂದಿ ಕೆಳಗಿನ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ರಿವೋಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಡಿ ಎಫ್.ಬಿ. ಅವರನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಮಾನ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಜಡ್ಜ್‌ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಂಗುಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೬-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಳಗಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೌವದತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸದಲಗ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಕಲ್ಲು ಇದೆ. ಆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಾರರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೋಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಡ ಕೂಲಿಕಾರರು. ಸ್ವತಃ ಕಲ್ಲು ತೆಗೆಯ ತಕ್ಕವರು : ಅಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಮಲಪ್ರಭ ಮತ್ತು ಘಟಪ್ರಭ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವಂಥ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹೆಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಂಬರಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಕಾಡಿನ ಅಮೃತವಾರ ಸಡದಿಂದ ಎಂದೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆವು. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ.ಯಿಂದ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಏರ್ಪಟ್ಟಿರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ, ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದು ಆಗದೇಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಅಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎರಡೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨-೩ ಜನ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕೂತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಎಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಬೆಳೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಆನೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರನ ೨೦ ವರ್ಷದ ೬೦ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಬಾಳೆ ಗಿಡಗಳು, ಭತ್ತದ ಪೈರು, ರಾಗಿ ಪೈರು ಎಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ನಷ್ಟವಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೂ ತುಂಬಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆರೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬದಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾರಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹುತ್ರಿ ಆನೆಗಳನ್ನು ಬಾಯಂ ಆಗಿ ಆ ಕಡೆ ಬರದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹೋಗುವಾಂಥ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪೀಸ್ ಜಮೀನುಗಳಿವೆ. ಸುತ್ತ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡ್ ಇದ್ದು, ಹಿಡುವಳಿ ಇದ್ದು ಮಣ್ಣು ೧೦-೨೦-೩೦-೪೦-ಎಕರೆ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪೀಸುಗಳನ್ನು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೊಟುವೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ರೀವೆನ್ಯೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಒವರ್ ಆಗಿರುವ ಲಾಂಡ್ ಯಾವುದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಡೀಲೈನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಆಗಿ ಒಮಾಕೋಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಾವ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್ ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಗೋಡಾನ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಹನುಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಅರಣ್ಯ ವನ್ಯ ಯಾರು ರೈತರು ಬಗರ್ ಹುಕುಂನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಅನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಿದೆ ಅನೇಕ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, it is already 6-30. I cannot understand why even now the hon. member wants to persist in asking questions. Please allow us to go.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೇರ್‌ಖಾನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್ ಹೆಸರಂತೂ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಪರ್ವಾಗಲಿ. ನಾವು ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೇಬಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಲಿ ಲೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೀಸ್ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವೀಷನ್ ಹೆಡ್ ಕಾಂಟ್ರೋಲ್, ಬಹಳ ಜನ ಮೈನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಐತಿಹಾಸಿಕವಿತ್ತು. ಆದರೆ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುಮಾರಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಇನ್‌ಕಂಸ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಮನೆಗೆ ಉರುವಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸೌದೆ, ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಅಲ್ಲದೆ ರೈತನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಲ್ ಇಂಪ್ರೊವೆಮೆಂಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂಥ ರೂಪಿಯಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಪರಾಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಲಾಭ ಏನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬಂದರೂ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಲಾಭ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನವಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು ಬಾವಿ ತೋಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಇದೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಬಾವಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಟೈಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರು ವೇಲ್‌ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅದರ ಇವರಿಂದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಒಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ವಾಕ್ಸ್‌ಮೆನ್ ಮಾಡೋಣ...

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ವೇಲ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನೀಲಗಿರಿ ಮರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಸೋಡಿಯಂ ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಯಾಯಾ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ...

(ಗೊಂಪಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗಲ್ಲಾ ನೀಲಗಿರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೊತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಫಾಡಿಯವರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಬಾಯು ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶೇರ್‌ಬಾನರ್‌ಹವರು ಹೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೩-೪ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬದಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹೊಂದಿದೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I raise a Point of Order. It is already 6.15.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ದ್ವೇಷಾಂಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಮೊಟಮ್ಮನವರು ಮಾತನಾಡಿ ಸೈಹಲ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ನವರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆಯಾ ಸ್ಥಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Minister for Labour will reply tomorrow. Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 9 A.M.

(The House adjourned at Forty-five minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Friday, the 16th July, 1982.)